

Sak 11/25 Klagebehandling av vedtak om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn i region 3 Oppland 2025-2026

Sekretariatets forslag til vedtak

1. Om rettslige forhold:

Rovviltneemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling:

Rovviltneemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse, jf. § 7 og § 8 i rovviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, men også jf. forvaltningsloven § 17.

Rovviltneemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet.

Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltneemnda opprettholder sitt vedtak av 23.05.2025 i sak 5/25, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Innkomne klager

- NOAH, datert 14. mai
- ARV, datert 2. mai
- FVR, datert 8. mai

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har *parter* og *andre med rettslig klageinteresse* klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har rettslig klageinteresse i saken.

Klagefrist

Vedtaket ble lagt ut på miljøvedtaksregisteret og på nemndas hjemmeside den 24. april. Klagen er mottatt innen klagefristen, jf. forvaltningsloven § 29.

Sekretariatet for rovviltneemnda i region 3

Hovedinnhold i klagene

Under gjengis de viktigste punktene i klagene. For fullstendig innhold vises det til klagene som er vedlagt saksframlegget.

NOAH:

- Saksframlegg og protokoll ble ikke publisert samtidig med vedtaket. NOAH mener derfor at vedtaket må kjennes ugyldig, eller i det minste oppheves og behandles på nytt med full offentlighet og begrunnelse.

Bestandens overlevelse:

- NOAH mener at skyting av sterkt truede arter strider med den nye naturavtalen Norge har undertegnet.
- NOAH mener vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt og mener skadefelling vil true bestandens overlevelse. NOAH mener også det mangler en forvaltningsplan som sikrer langsiktige overlevelsen av bestanden i Norge, noe som øker kravet til kunnskapsgrunnlaget for den enkelte region for deres vedtak om kvote.

Mangelfulle vurderinger:

- NOAH mener at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, og savner begrunnelse for hvorfor felling er eneste tilfredsstillende løsning.

ARV

Unntak for binner:

- ARV krever at alle binner unntas fra skadefellingskvoten, uavhengig av om de har unger. Binner har en kritisk rolle i bestandens genetikk og reproduksjon.
- Det vises til høy dødelighet blant bjørnunger og negative konsekvenser av å skyte mødre.
- Tap av viktige binner i Sverige i 2024 brukes som eksempel på skadelige følger av jakt.

Manglende bestandsmål i region 3:

- Region 3 har ikke et eget bestandsmål for bjørn, noe ARV mener er feil.
- Det nasjonale målet på 13 årlige ynglinger er ikke nådd; status er 11,4.
- ARV mener alle regioner må bidra for å nå dette målet og gjenopprette en levedyktig bestand.

Brudd på lovverk og internasjonale avtaler:

- Vedtaket bryter med Naturmangfoldloven, særlig kravet om kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning.
- ARV mener bjørn må prioriteres fremfor beitedyr i grenseområder, og påpeker at bjørn primært lever av vegetabilsk føde.
- Ikke-dødelige tiltak bør brukes i konfliktsituasjoner.
- Vedtaket strider også med Bernkonvensjonen og Norges forpliktelser til å fremme fredelig sameksistens og bruke ikke-letale tiltak.

Generell bekymring for rovdyrpolitikken:

- ARV uttrykker sterk bekymring for en stadig mer restriktiv rovdyrpolitikk og lavere terskel for felling.
- Organisasjonen ber om at vedtaket oppheves eller at kvoten reduseres betydelig og at alle binner, både med og uten unger, unntas.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3

FVR

Bestanden er for lav:

- Bjørnebestanden ligger under det nasjonale bestandsmålet og klassifiseres som sterkt truet.
- Kontinuerlig jakt (skadefelling og lisensjakt) holder bestanden på et kritisk lavt nivå.

Lovbrudd:

- Vedtaket bryter med naturmangfoldloven § 5, som krever at arter skal ivaretas i levedyktige bestander innenfor sine naturlige leveområder.

Mangelfulle vurderinger:

- Det er ikke gjort tilstrekkelige vurderinger av forebyggende, ikke-dødelige tiltak eller av belastningen fra ulovlig jakt.
- Det mangler biologisk og faglig begrunnelse for at uttaket ikke skal ha stor negativ effekt.

Sårbar art:

- Bjørnen har lang reproduksjonstid og unger som er avhengige av moren lenge, noe som gjør bestanden ekstra sårbar.
- Faktorer som infanticid og sene ynglinger er ikke hensyntatt i vedtaket.

Om nemndas vedtak

I møte den 23. april 2025 fattet rovviltnemnda i region 3 følgende vedtak i sak 5/25 om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn i region 3/Oppland i 2025-2026;

Vedtak Rovviltnemnda i region 3/ Oppland vedtar en kvote på 4 brunbjørner for skadefelling i 2025/2026. Kvoten gjelder for perioden fra 1. juni 2025 til og med 15. februar 2026, eller til kvoten er fylt dersom det skjer før perioden er slutt. Kvoten gjelder for hele rovviltregion 3/ Oppland.

Vi stiller følgende vilkår:

- *Binne med unger samt hennes unge(-r) er unntatt fra skadefelling.*
- *Forvaltningsplanen for rovvilt i region 3 vil ligge til grunn for iverksettelse av eventuelle fellingstillatelser, jf. også rovviltforskriften §§ 1, 6 og 9.*
- *Felling eller forsøk på felling av brunbjørn skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 970 29 840. Skytter har ansvaret for at meldingen kommer frem, også der dette videreformidles via andre (f.eks. fellingsleder). Utenom åpningstidene for Statsforvalterens vakttelefon, skal det sendes melding på SMS.*
- *Den som skadeskyter brunbjørn, skal uten opphold underrette Statsforvalteren på telefon 970 29 840 og nærmeste politimyndighet.*

Vedtaket er fattet etter § 7 og § 8 i rovviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Gjennom saksutredningen er nemnda forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om brunbjørnens bestandsstatus- og utvikling. Nemnda viser til sekretariatets vurderinger om at et slik uttak ikke vil medføre for stor belastning på bestanden av brunbjørn, og at de rettslige vilkårene for å fastsette kvote for skadefelling av brunbjørn er oppfylt.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3

Sekretariatets kommentarer til klagernes anførsler

Vi viser til NOAHs klage på vedtaket om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn i region 3/Oppland for 2025/2026, og tar til etterretning at saksframlegget og protokollen som lå til grunn for vedtaket ikke var tilgjengelig i klagefristperioden. Det er riktig at dokumentene burde vært offentliggjort samtidig med vedtaket, og vi erkjenner at dette ikke ble fulgt opp som det skulle.

Manglende tilgjengeliggjøring har i dette tilfellet ført til en svakhet i saksbehandlingen, og vi forstår at dette har skapt utfordringer for NOAH i klagearbeidet. Vi vil samtidig sikre at rutiner skjerpes slik at tilsvarende ikke gjentar seg.

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 5/25 lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør også begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak.

Sekretariatet anbefalte i sin innstilling til nemnda en kvote for betinget skadefelling på 4 brunbjørner, noe som ble enstemmig vedtatt i nemnda.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Hovedmomentene som anføres i klagen anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 7/24.

Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for betinget skadefelling og lisensfelling truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote er oppfylt.

Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjonen eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven. § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak av 23.4.2025, sak 5/25.